



ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΗΣ ΠΕΤΑΛΟΥΔΑΣ

Πολλά πτερωτά βρίσκουν τὸ ἕνα τ' ἄλλο μὲ τὴν μυρουδιά. Ἡ ὄσμη, ποὺ χύνει στὸν ἀέρα τὸ θηλυκὸ χρησιμεύει στὸ ἀρσενικὸ γιὰ νὰ τὸ βρῆ ὅπου κι' ἂν βραίσκεται. Καὶ ἀπὸ τὰ εἶδη ἀκόμα ὄμως, ποὺ ζοῦν ζευγαρωμένα ἡ ὄσμη δὲν λείπει. Σ' αὐτὰ χρησιμεύει, γιὰ νὰ τὰ ἐρεθίσῃ καὶ νὰ τοὺς ἀνάβει τοὺς καυμούς.

Σὲ μερικά ὄμως εἶδη ἡ ὄσμη εἶνε τὸ μοναδικὸ μέσο, ποὺ μποροῦν νὰ ροῦνται τὰ δύο γένη σὲ ἐπαφή. Ἄν λείψῃ αὐτή, θὰ χαθῆ καὶ τὸ εἶδος τῶν ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς γῆς.

Αὐτὸ γίνεται ἰδίως σὲ ἕνα εἶδος μεγάλης πεταλούδας, ποὺ τὴν λένε οἱ ἐντομολόγοι : «Μεγάλο Πιγῶνι» (Grand Paon).

Ἡ πεταλούδα αὐτὴ εἶνε ἡ μεγαλύτερη τῆς Εὐρώπης, ντυμένη ὅλη στὸ βελούδο, ἕνα βελούδο καστανὶ γαμοιρισμένο μὲ ἄσπρη ὀλομέταξη δαντέλλα. Τὸ στήθος τῆς τὸ στολίζει ἕνα ὑπέροχο μπουὰ ἀπὸ πολυτίμη ἄσπρη γούνα. Ὅσο δὲ γιὰ κοσμήματα, στὸ μέσο κάθε φτερούγας τῆς φέρνει καὶ ἀπὸ μίαν ἐξοχὴ ροζέτα ἀπὸ μαβὶ σμάλτο, ὅπως βλέπετε καὶ στὴν εἰκόνα. Στὸ λαμπρὸ μάτι τοὺς παίξουν μαργιολικά τὸ χρυφοῦδι τὸ ἄσπρο, τὸ ξανθὸ καὶ τὸ ἀλιζο χρώμα. Ἄ! εἶνε χαρὰ τῶν ματιῶν ἡ πεταλούδα αὐτὴ!

Τὸ πανόριο αὐτὸ πλασματάκι τῆς, ἡ φύση, σὰν νὰ ἤθελε νὰ τὸ ἐξιδανικέψῃ πέρα πέρα, τὸ ἀπάλλαξε ἀπὸ τὴν χονδροκοπιὰ τοῦ φαγιού. Δὲν τρώει τίποτα. Ἐρχεται καὶ φεύγει ἀπὸ αὐτὸ τὸν κόσμο, χωρὶς νὰ ἐγγίξῃ καμιὰ τροφή. Οὔτε ἔχει στόμα. Χεῖλη μονάχα ἔχει γιὰ φιλήματα : Μιὰ φίνα μαβία σκιά κάτω ἀπὸ τὰ ψυχάλιστὰ ματάκια τῆς. Αὐτὸ εἶνε ὄλο ὄλο δι' ἔχει γιὰ στόμα. Ἐρχεται στὸν κόσμο ἔτσι ὠραία καὶ φανταχτερή, μόνον καὶ μόνον χάριν τοῦ ἔρωτος, μπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς. Ἄγαπᾶ, ἀπολαμβάνει τὸν ἔρωτα καὶ πεθαίνει. Ἄ! τί θεῖα ποιήματα, ποὺ κἀθετα καὶ σοῦ γράφει ἡ φύση, ὅταν ἔχει κέφι!



Ὁ Φάμπρο, καθὼς ἐσποῦδαζε, τὴ πεταλούδα αὐτὴ, ἔπαθε ἕνα μεγάλο ξαφνικὸ μιά βραδυνὰ μέσα στὸ σπίτι του. Τὸ ἀπόγιομα ἐκεῖνο εἰχε βγεῖ ἀπὸ τὸ κουκούλι τῆς μιᾶς θηλυκῆς πεταλούδας, καὶ τὴν ἔβαλε κάτω ἀπὸ ἕνα συρματένιο κουδοῦνι. Τὸ βράδυ, καθὼς ἦταν καλοκαίρι καὶ εἶχαν ἀνοιχτὰ τὰ παράθυρά του, ἄρχισε νὰ πλημμυρίζῃ τὸ σπίτι του ἀπὸ ἀρσενικὴς πεταλούδες αὐτοῦ τοῦ εἶδους, ἡ ὅποιες ἔστησαν ἕνα τρελλὸ καὶ ἀτέλειωτο χορὸ γύρω στὸ συρματένιο κουδοῦνι. Ποῦ βρόδθησαν; Ὁ Φάμπρο εἰχε ἰδρώσει καὶ ζεῖδρωσει γιὰ νὰ βρῆ ἕνα ζευγάρι ἀπ' αὐτὲς γύρω ἐκεῖ στὴν ἐξοχίαν τοῦ περιοχῆ καὶ δὲν τὸ κατώρῳσε. Βρόδθησε τότε στὴν ἀνάγκη νὰ φέρῃ ἀπὸ ἄλλοῦ. Ἀφοῦ ὄμως δὲν ὑπῆρχαν τέτοιες πεταλούδες ἐκεῖ γύρω ἀπὸ ποῦ ξεψύτρωσε σὲ μιὰ νύχτα ὄλο ἐκεῖνο τὸ μπουλοῦκι τῶν γαμπρῶν; Ὁ Φάμπρο ἔκλεισε ἀμέσως τὰ παράθυρα καὶ αἰχμαλώτισε ὄλες γιὰ τὰ πειράματά του.

Παρετήρησα δὲ, καθὼς λέει, δι' ὄλες ἐρχόσαντε ἀπὸ τὸ ἀνίθετο σημεῖο ποὺ φυτοῦσε. Μὲ τὸν ἀέρα λοιπὸν τοὺς ἔστειλε τρυφερά μυνήματα ἡ θηλυκὴ του πεταλούδα, τὴν ἴδια ἡμέρα ποὺ βγήκε στὸν κόσμο. Τὴν μυριάστηκαν κ' ἔτρεξαν. Γιὰ νὰ πεισθῆ περισσότερο ὁ Φάμπρο ἔκλεισε τὴν πεταλούδα τὸν κάτω ἀπὸ ἕνα γυάλινο κουδοῦνι, τὸ ἐσφάλισε ἐρμητικὰ, τὸ τοποθέτησε σὲ μέρος ποὺ νὰ φαίνεται ἀπὸ παντοῦ καὶ ἀπόλυσε μαρικούς αἰχμαλώτους τοὺς ἀρσενικούς. Ἐ, λοιπὸν οὔτε τὴν πῆραν χαμπάρι οἱ κύριοι αὐτοί.

Ἀφοῦ ἐβολτάρισαν ἀρκετὴ ὥρα στὸ δωμάτιο ψάχνοντας ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἐπὶ τέλος ἀπελπίστηκαν καὶ τῶσσαν ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο. Ἐτριψε ὕστερα ὁ Φάμπρο ἕνα κομμάτι φανέλλα στὴν κοιλιά τῆς θηλυκῆς πεταλούδας καὶ ἀφοῦ ἔκλεισε πάλι τὴν πεταλούδα στὸ γυάλινο κουδοῦνι ἔπλωσαν τὴ φανέλλα στὸ τραπέζι καὶ ἀπόλυσε νέους αἰχμαλώτους. Τοὺς θεόζουτους!... Ἐραξεύθησαν ὅλη ὁπὴν φανέλλα καὶ ἀνοῖξαν δυνατὸ καναὶ ποῖος νὰ προτοκαθίσῃ ἀπάνω σ' αὐτή, χωρὶς νὰ τοὺς καίγεται χαρρὶ γιὰ τὴν ἴδια πεταλούδα ποὺ λαχταροῦσε δίπλα τους ἀπὸ τὸν πόθο τρεμουλιάζοντας τὴς πανώρες φτερούγες τῆς, μέσα στὸ γυάλινο κουδοῦνι. Τὸς ἔδιωξε ἐπὶ τέλος ἀπὸ τὴν φανέλλα ὁ Φάμπρο, ἔτριψε τὴ μύτη του μ' αὐτὴ καὶ ἔπειτα ἐξαφάνισε τὴ φανέλλα. Ἡ μύτη τοῦ γέρω-Φάμπρο



ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΚΛΕΟΔΑΜΟΣ ΚΑΙ ΜΥΡΣΩΝ

(Τοῦ γλυκκντάτου βουκολικοῦ ποιητοῦ Βίανος)

Κ λ ε ὄ δ α μ ο ς

Ἔϊ Μύρσωνα, τὶ λαχταράει περισσότερο ἡ καρδιά σου; Τὴν ἀνοῖξιν; ἢ τὸ χεμῶ, γιὰ τὸ καλοκαίρι; Τὸ καλοκαίρι θὲς νάρθῃ, ποὺ στίς δουλειές μοχτοῦμε, ἢ τ' ἀπαλὸ χινοπόρο, ποὺνε πειὸ λίγη ἡ πέινα; ἢ τὸ χεμῶ τὸν ἀνεγρο! Γιατὶ πολλοὶ ἀγαποῦνε Χωρὶς δουλειὰ στὴ ζεστασιὰ γλυκὰ ν' ἀποκαρῳοῦν. ἢ τυχὰ ἡ ἀνοῖξη ἡ καλὴ περισσότερο σ' ἀρεσεῖ; Πές μου. Νὰ κουβεντιάσοῦμε καιρὸ μᾶς δίνει ἡ σὸλῃ.

Μ ὁ ρ σ ω ν

Δὲν εἶν' στὴν κρίση τῶν θνητῶν τὰ θεῖκά τὰ ἔργα. Ὅλα καλὰ καὶ ἱερά, μὰ γιὰ δικὴ σου χάρη, Ἐγὼ θὰ εἰπῶ, Κλεόδαμε, τὶ πειότερο μ' ἀρέσει. Τὸ καλοκαίρι ἄς μὴν ἐρῆθῃ, γιατί με ψνεῖ ὁ ἥλιος, Οὔτε καὶ τὸ χινοπόρο, τὰ φροῦτα τοῦ ἀρρωσταίνου, Οὔτ' ὁ χεμῶνας ὁ σκληρὸς μὲ παγωνιές καὶ χιονία. Ὅλο τὸ χρόνον ἀνοῖξη πεθῳμῆσα νὰ κἀνῃ, Π' οὔτε τὸ κρῶ νὰ μᾶς κροῦθῃ, οὔτε νὰ ψνεῖ ὁ ἥλιος. Ὅλα φουσκῳοῦν καὶ γλυκὸ τὴν ἀνοῖξη βλαστῳοῦν Κ' ὄσο ἡ μέρα μᾶς βασιτᾶ, τόσο κρατεῖ καὶ ἡ νύχτα.

ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΙΖ.

Στὴν Ἀφροδίτη

Ἡμερὴ Κύπρι τοῦ Διὸς καὶ τῆς θαλάσσης κόρη, Τόσο γιατί νὰ τυραννῆς θνητοῦς καὶ ἀθανάτους; Ἡ κάλλιο, τί τόσο μίσησε τόσο πολὺ, Ἀφροδίτη, Κ' ἐγέννησες τὸν Ἔρωτα, τέτοιο κακὸ γιὰ ὄλους; Ἀκαρδο κι' ἀγροὶ καὶ σκληροὶ, μὰ στὶ μορφὴν ὠραῖο; Γιατὶ τὸν γέννας φτερωτὸ, ὅπου νὰ μὴ μποροῦμε Ποτέ μᾶς νὰ γλυτῳοῦμε τὴ μαῦρη τοῦ σαῖτα;

ΕΙΔΥΛΛΙΟ Δ.

Ὁ Ἔρωτας καὶ ἡ Μοῦσες

Τὸν ἔρωτα τὸν ἀγροῖν ἡ Μοῦσες δὲ φοβοῦνται Ἀπὸ καρδιάς τὸν ἀγαποῦν κι' ἀπὸ κοντὰ τὸν τρέχουν. Κι' ἂν λάξῃ κάποιος τὴν ψυχὴ δίχως ἀγάπη κ' ἔξῃ, Μακρονὰ τὸν φεύγουν καὶ δὲ θὲν τραγοῦδια νὰ τὸν μάθουν. Μ' ἂν κάποιος γλυκοκελαῖδεῖ, τὴν ὠρα ποὺ τὸ νοῦ του Τὸν τριζυμίζει ὁ Ἔρωτας, με βιάσῃ τὸν κυκλῳοῦν. Πῶς εἶνε τὸῦτα ἀληθινὰ μῳρῶ νὰ μολογῆσῳ; Ἄν τραγοῦδῆσῳ γιὰ θνητὸ, ἢ καὶ γι' ἀθάνατο ἄλλον, Δένεται ἡ γλῳσσὰ μου καὶ παιὰ δὲ λέει γλυκὸ τραγοῦδι. Μ' ἂν τραγοῦδῶ τὸν Ἔρωτα, εἶτε καὶ τὸ Λυδιὰ, Χαροῦμεν τὸ στόμα μου ἢ ὀδῆ τὸ πλημμυρίζει

Μετάφρ. Θάνου Ντογάνη

ἔγνει τώρα περιπόθητη φύση, ποὺ ἐπάσχισαν ὄλοι ποῖος νὰ τὴν πρωτοπεριποηθῆ. Καὶ εἶδε καὶ ἔπαθε γιὰ νὰ τοὺς διώξῃ. Ἐπῆγες νὰ τὸν σιραβῳοῦν τὸν ἀνθρώπο! Καὶ ὄμως τὸ περιεργότερο ὄλων εἶνε δι' ἡ θηλυκὴ πεταλούδα δὲν ἐπρόδινε καμιὰ ὀσμή, γιὰ τὴν ἀνθρώπινη τοῦλάχιστο ὀσφρησι. Τὴν ἐμυρίσθη ὁ ἴδιος ὁ Φάμπρο ἔβαλε νὰ τὸ μυρίσθῳ καὶ ἄλλοι καὶ παιδιῶ, ἀκόμα ποὺ ἔχιν ἐξῳτερη ὀσφρησι. Μὰ τοῦ κάχου... Ἡ πεταλούδα μοσχοβολοῦσε μόνο γιὰ τοὺς σερνικούς. Εἶνε κ' αὐτὸ ἕνα ἀπὸ τὰ μυστικά τῆς Φύσεως...